

Pottenbakken voor geluk

Yeon Somin

Pottenbakken voor geluk

Vertaald uit het Koreaans door
Mattho Mandersloot en David Pfaff

Ambo|Anthos
Amsterdam

Iets heters dan de zomer

De eerste keer dat Jeongmin zich aan een stekel prikte in de herfst van vorig jaar, kon ze zich nog goed herinneren.

De straat was bedolven onder talloze kastanjebolsters. Ze had er een opgepakt, die met veel geluk gespaard was gebleven voor de passen van voorbijgangers en nog geheel intact was. Ze had de aarde eraf geklopt en de schil opengemaakt. De bolster was leeg, alsof iemand haar voor was geweest en de vrucht eruit had gepikt. Ze had er nog een paar opgeraapt, tot er een scherpe naald in de tere huid van haar handpalm prikte. Tussen de stekels van de bolster zat een venijnige doorn verstopt die, anders dan alle andere, uitzonderlijk scherp uitstak. Jeongmin kneep hard in de bolster. De hand waarmee ze altijd maar achteloos haar teksten had geschreven, die hand wilde ze straffen. Een druppel bloed parelde in haar handpalm. Een doffe, tintelende pijn schoot vanuit haar hand, langs haar ruggegraat, naar de toppen van haar tenen.

Na die dag zette Jeongmin geen voet meer buiten de deur. Dit gebeurde slechts één seizoen nadat ze naar deze wijk, de Kastanjebolster, was verhuisd.

De zomer van vorig jaar, de periode waarin Jeongmin deze woning voor het eerst kwam bekijken, was net zo heet als dit jaar. Afgemat en klam van het zweet dat langs haar nek naar beneden droop, sleepte Jeongmin zichzelf van de ene bezichtiging naar de andere. Ze was het constante verhuizen, elke twee jaar, helemaal beu; inmiddels beschouwde Jeongmin een woning enkel als een praktische noodzaak, niet als een plek waar ze zich thuis voelde.

‘Is dit de laatste van vandaag?’ vroeg ze futloos.

De makelaar had Jeongmin door de hele regio Ilsan meegesleept voor bezichtigingen, brallend over allerlei ‘prachtige nieuwe woningen op de markt’, maar niets had haar belangstelling gewekt. Alles wat er enigszins goed uitzag, was niet te betalen, en de woningen die wel binnen haar budget vielen, waren weer te ver weg van haar werk.

‘Wacht even! Ik wil u er nog eentje laten zien, perfect voor iemand die alleen woont. Dit is echt de laatste!’

‘Goed dan... Ik neem wel een kijkje.’

Er hing een zekere spanning tussen de makelaar, die koste wat het kost een deal wilde sluiten, en Jeongmin, die steeds even onverschillig reageerde. Jeongmin had zich echter voorgenomen om alle woningen te bekijken en er niet tot het weekend over te blijven piekeren, maar vandaag een besluit te nemen. Aangezien er voor Jeongmin als scenarioschrijver geen duidelijke grens bestond tussen de werkweek en het weekend, was het weekend voor haar des te kostbaarder.

‘Houdt u van kastanjes?’ vroeg de makelaar opeens, terwijl ze de steeg in liepen die naar de Kastanjabolster leidde.

‘Niet per se.’

‘Blijkbaar zijn dit allemaal kastanjabomen. In de herfst levert dat een mooi gezicht op, als de straat vol ligt met opengebarsten bolsters. Het schijnt dat de dames uit de buurt de kastanjes verzamelen...’

Jeongmin reageerde niet. Een hoop groene bladeren aan een bruine stam – in de zomer leken alle bomen op elkaar. Haar ogen maakten geen onderscheid tussen kastanjabomen en de rest.

Woonblok 4 bevond zich op de top van de heuvel. Zelfs de makelaar hield ineens haar mond terwijl ze de lange weg omhoogklommen. Beiden concentreerden zich volledig op het lopen. Toen ze eindelijk bij het wooncomplex aankwamen, bleef Jeongmin abrupt stilstaan. Ze was op slag verliefd. De verf aan de muren bladderde hier en daar af, maar de zeldzame boogvormige ramen met balkonnetjes, de oranje raamkozijnen en de ivoorkleurige buitenmuren wekten een Europese indruk. Het charmante, vrolijke oranje van de kozijnen paste goed bij de zomerse temperaturen.

Op de tweede verdieping werden de vensterbanken van de ronde ramen geheel in beslag genomen door kleine vetplantjes. Aan een balkon aan het einde van de derde verdieping hing een verzameling sokken in alle kleuren van de regenboog dankbaar in de zon te drogen. Gele kindersokjes kleiner dan een hand hingen er zij aan zij. Door het raam van het appartement ernaast waren boekenkasten te zien, tot de nok gevuld met dikke pillen. Wellicht woonde daar een professor die overal en nergens gastdocent was. Vreemd genoeg kon Jeongmin zich een dagelijkse routine in dit woonblok goed voorstellen.

Nummer 301. Jeongmin keek door het raam naar de plek waar ze een moment geleden had gestaan. Een aangenaam warme bries wervelde rond haar lange lokken. Hoewel het ge-

bouw niet heel hoog was, stond het boven op de heuvel, waardoor de bergrug die in de verte de hele wijk omringde goed zichtbaar was. Voor het eerst kreeg Jeongmin het verlangen om iets in de vensterbank te zetten. Ze verzonk in gedachten, bleef even stil en riep zich toen weer tot de orde. Ze wendde zich tot de makelaar, die haar reactie probeerde te peilen, en zei zonder enige aarzeling: ‘Dit wordt hem.’

Het leek in alle opzichten een plek waar Jeongmin lang zou kunnen wonen zonder dat ze er moe van zou worden. Een plek waar ze vanaf nu een rustig leven kon leiden, dat zou voelen alsof ze op een fiets reed die op snelheid was, en niet meer hoefde te trappen. Voor het eerst in haar leven was Jeongmin dol op haar ‘thuis’.

Maar voor ze het wist, werd haar droombeeld alweer door de wind meegevoerd. Jeongmins metaforische fiets scheurde met een onhoudbare snelheid de helling af en sloeg over de kop. Tegen de tijd dat de pedalen stopten met ronddraaien, besepte ze dat ze volledig was opgebrand. Dat was vorige herfst, de tijd waarin het oranje van de kozijnen langzaam veranderde in het rood van een baksteen.

Van de ene op de andere dag zegde Jeongmin haar contract bij de televisiezender op, halverwege de productie van de documentaire waar ze aan werkte. Ze smiet haar toegangspasje zo ongeveer over de tafel, pakte met een strakke blik haar spullen en liep rechtstreeks de deur uit.

Eigenlijk kon Jeongmin zich de gebeurtenissen uit die periode niet goed herinneren. Maanden later pas, toen ze met een oud-collega sprak, begreep ze eindelijk wat er die dag werkelijk was gebeurd. Haar collega wist alles te vertellen, tot op het detail van wat Jeongmin die dag aan had gehad, en Jeongmin

stond versteld van haar eigen onbezonnenheid. Ze kon niet geloven dat ze zomaar het kantoor was uitgestormd, terwijl ze zich altijd met zoveel passie op haar werk had gestort. Het enige wat ze met zekerheid kon zeggen was dat er zich diep in haar hart een onverklaarbaar gevoel, een soort vloek, had genesteld en dat binnen één seizoen.

Jeongmin kletste niet meer met de buurvrouw wier huis overliep van de planten. Ze vroeg zich niet af hoeveel de baby van het gezin op de derde verdieping was gegroeid. Ze leende geen romans meer van de postdoc, die boeken verslond. In deze kleine, vredige wijk, waar de kleur van de gebouwen van tijd tot tijd veranderde afhankelijk van het zonlicht, had Jeongmin met geen mogelijkheid het geluk kunnen vinden. Het raam dat haar triomfantelijk had doen glimlachen, omdat het haar deed denken aan Europese straten, was wederom niets meer dan een middel om de ruimte door te luchten. De kraakheldere herfsthemel leek ieder moment naar beneden te kunnen storten en het wooncomplex te bedelven. In november, toen de frisheid de wijk besloep, bleven de jaloezieën voor het raam permanent gesloten; de winterse hemel bleef voor Jeongmin verborgen. Alleen wanneer de lucht in huis zwaar drukte en alles om haar heen uitzonderlijk stil was, veronderstelde ze dat het moest hebben gesneeuwd. Toen in het nieuwe jaar de lentebuien vielen, kon Jeongmin, gezien de hoge ligging van haar gebouw, bijna het groezelige doek van de hemel aanraken. Ze kwam terecht in een roerloze, rechte lijnige sleur; de dagen liepen in elkaar over en ze wist niet meer of het gisteren vandaag was of vandaag morgen. Ze zat opgesloten in het doolhof van hoofdstuk 'dertig' van haar leven en misschien kwam het doordat ze alle hoop om de uitgang te vinden had opgegeven, maar ze had niet eens door dat ze een doodlopen-

de weg was ingeslagen. Hoewel ze had voorspeld dat ze in dit huis een ongecompliceerd leven zou leiden, had ze er niet verder naast kunnen zitten.

~

Er verstreken drie seizoenen terwijl Jeongmin zwolg in zelfverwijt. Op een ochtend in de zomer – de pijn aan haar rechterhand, waar de naald haar een jaar geleden had geprikt, inmiddels vervaagd – sprong Jeongmin gillend op uit haar stoel. Wat ze uitschreeuwde waren geen voornemens of doelen die ze wilde nastreven; je kon het niet eens een volwaardige zin noemen, enkel een kreet. Maar die kreet was zwaar geladen met een intens gevoel dat ze niet langer op deze manier door kon gaan. Er móést iets gebeuren. In alle eerlijkheid hoopte deze uitbarsting zich al op sinds de lente. Jeongmin geloofde dat als ze dit kluizenaarsbestaan voortzette, als ze nooit meer de buitenwereld in ging, ze zou wegwijnen, helemaal alleen. Honderdduizenden won gingen op in het niets, alleen al door te ademen. Het voelde alsof ze er elke maand voor moest opdraaien om gewoonweg in leven te blijven. Alleen zolang haar leven dat bedrag waard was, verspilde ze geen geld.

Jeongmins kreet schalde door de karig gemeubileerde kamer. Pas toen de echo haar oren bereikte, realiseerde ze zich dat ze voor het eerst sinds lange tijd haar stembanden had gebruikt. Toen de echo via de hoeken van het plafond verdwenen was, spoelde ze vluchtig de nare smaak uit haar mond. Ze kleepte zich aan in een shirt met lange mouwen en een lange broek – het feit dat het zomer was, was haar totaal ontgaan – en stapte de deur uit.

De augustuszon blaakte levendig aan de hemel. Ze strom-

pelde vooruit, de hete zonnestrallen brandend op haar achterhoofd. Het was alsof ze in een steriele instelling had gezeten en haar tolerantie voor de zon was verloren. Ze baadde in het zweet. Dat had ze aan zichzelf te danken, gekleed in een zwart shirt en een spijkerbroek die tot haar enkels kwam. Onder haar kleren, die slobberig zaten doordat ze de afgelopen tijd zo was afgevallen, voelden haar billen en kuiten slap en week aan, alsof ze niet meer functioneerden. Het kleine beetje spierkracht dat ze had gehad, was compleet verdwenen.

Na nog geen halfuur in de zon besloot Jeongmin om in een koffiezaak te schuilen. In de buurt zat een aantal koffiezaken met gele uithangborden, die onderdeel waren van dezelfde keten. Maar Jeongmin had zo'n groot besluit genomen door het huis te verlaten; nu ze toch bezig was, wilde ze tenminste goede koffie. Niet zomaar een prutje om jezelf mee wakker te houden, maar koffie die met liefde en zorg was bereid. In de hoop dat ze een andere koffiezaak zou tegenkomen, sloeg ze een smalle straat in. Er sprong een winkel zonder uithangbord in het oog, die van buitenaf op een koffiezaak leek. De voorgevel bestond uit een grote etalageruit, maar de talloze plantenspotten die voor de deur stonden, belemmerden het zicht. Het deed haar denken aan het heksenhuis uit een westers sprookje dat ze als kind had gelezen. De overgrote meerderheid van de planten bestond uit cactussen, waarvan de naalden dreigend uitstaken. Deze plek was haar nog nooit opgevallen. Jeongmin deed haar best om dat als een nieuwe uitdaging te beschouwen en ging naar binnen.

‘Goedemiddag, is dit misschien een...’

Ze slikte de rest van haar zin in. Zodra ze binnenstapte, drong de geur van klei haar neus binnen en vielen haar ogen op een aantal afgeladen planken, vol met allerlei soorten aar-

dewerk. Er zaten twee vrouwen binnen, die allebei een met klei besmeurd schort hadden voor gestrikt. Een van hen, een vrouw van in de twintig, worstelde met de klei op haar pottenbakkersschijf. De andere vrouw, ongeveer halverwege de veertig, staarde door het raam naar buiten met een blik die op de een of andere manier de indruk wekte dat ze het leven beu was.

‘Sorry. Ik dacht dat dit een koffiezaak was,’ verontschuldigde Jeongmin zich gauw.

Maar de twee vrouwen leken helemaal niet van haar op te kijken, wat Jeongmin verbaasde. Het was alsof het van tevoren was afgesproken dat ze hier langs zou komen.

‘Dat gebeurt wel vaker. Je kunt niet goed naar binnen kijken en ons bord is nogal klein. Ik moet u teleurstellen, dit is een pottenbakkerij,’ zei de oudere vrouw. ‘U zweet wel heel erg, zie ik,’ voegde ze er ronduit aan toe.

‘Ik wilde een blokje om, maar heb uiteindelijk een flink stuk gewandeld.’

Beschaamd wuifde Jeongmin zich met haar hand koelte toe. Ze keek onopvallend naar beneden en zag dat er op haar kleren gelukkig geen zweetplekken te zien waren.

‘Het is zulk warm weer. Drink hier maar een kopje koffie. Het zal niet zo lekker zijn als bij een echte koffiezaak, maar we hebben genoeg soorten filterkoffie die best goed zijn, en anders kan ik iets zoets voor je maken.’

De jongere vrouw bracht haar draaischijf tot stilstand. ‘We waren toch al van plan om een koffiepauze te nemen,’ zei ze terwijl ze haar handen afveegde.

‘Maar...’

Jeongmin vond het lastig aan te voelen of het aanbod om voor haar – iemand die per ongeluk was binnengelopen – koffie te zetten uit vriendelijkheid of bemoeizucht voortkwam.

‘Het is al goed. Neem plaats.’

De jonge vrouw haalde vlug een stoel uit het magazijn en zette die met een lach op haar gezicht neer. Jeongmin kreeg een ietwat wantrouwig gevoel bij de voortvarende glimlach, maar vond het niet onprettig. Wellicht hadden de kleuren van het aardewerk haar geraakt; het blauw en wit leken rechtstreeks uit de natuur te komen. Het fascineerde haar hoe iemand zulke natuurlijke kleuren in een solide vorm wist te vangen. Een paar jaar geleden was Jeongmin na het halsstarrig aandringen van een voormalige medestudent ingegaan op het verzoek om zich te laten interviewen. ‘Wat denkt een alumna van een vrouwenuniversiteit over haar carrière?’ Op de cliché-vraag over haar inspiratiebronnen bij het schrijven had ze een even afgezaagd antwoord gegeven: ‘De natuur.’ Dat was niet gelogen. Jeongmin haalde vaak inspiratie uit de natuur, met name uit dingen die blauw en weids zijn, zoals de zee.

Misschien kwam het door het mysterieus golvende blauw op de potten, of misschien door de aandoenlijke manier waarop de jonge vrouw met haar ietwat mollige handen de stoel voor haar neerzette. Nee, meer dan dat kwam het door de eigenaresse van het atelier, die oprecht blij leek te zijn dat Jeongmin was binnengekomen. Dat was de reden dat ze het aanbod niet kon afslaan. Het gezicht van de vrouw, die een moment geleden nog in het niets had gestaard, alsof ze door iets of iemand in de steek was gelaten, was gaan stralen. Jeongmin voelde zich verontrust door de veranderlijke gezichtsuitdrukking, maar op de een of andere manier stelde het haar ook op haar gemak. Als betoverd nam ze plaats op de stoel.

‘Met suiker? Of liever zwart?’

‘Zwart, alstublieft.’

‘Lust u nootachtige koffie? Onze iets zuurdere bonen heb-

ben we op het moment niet meer. Wij zetten onze koffie met een speciale geheime methode, dus wat uw smaak ook is, het zal sowieso bevallen. En o ja, volgende keer moet u mijn zoete koffie proberen. Dat is eigenlijk mijn specialiteit.’

Volgende keer? Vraagt ze me nu om nog een keer op de koffie te komen? Jeongmin lachte beleefd en gaf een kort ‘Zal ik doen’ als antwoord. De jongere vrouw, die naast haar zat, probeerde geen gesprek aan te knopen, wat Jeongmin waardeerde. Ze had een grote afkeer van vage gesprekken met als enige doel de ander door te lichten.

In de koele bries van de airco was Jeongmins zweet snel opgedroogd. Het enige geluid in het atelier kwam van de koffiepote, waar de stoom driftig uit spuwde, alsof hij zo zijn aanwezigheid kenbaar wilde maken. Terwijl de koffie werd opgediend, vermengde het aroma zich met de kleigeur die in de lucht hing. Van het ene op het andere moment was de ruimte gevuld met een onbeschrijflijke geur. Een samenspel van klei en koffie. Tot dan toe had Jeongmin zich nooit een geur als deze kunnen voorstellen en toch rook het beter dan verwacht. Voordat haar neus een oordeel kon vellen in fysieke termen – zoet, bitter, vissig – nam een emotie het voortouw: het rook onschadelijk. Het was een onbekende sensatie voor Jeongmin, die zeer gevoelig was voor geuren, om in plaats van haar neus een emotie de overhand te laten nemen.

‘Ik heb er lekker wat ijs bij gedaan.’

Eén hete koffie, twee met ijs. De bekers hadden een soortgelijk ontwerp als de bekers die op de planken waren uitgesteld, wellicht waren deze ook zelfgemaakt. De vrouw die achter de draaischijf had gezeten, sloeg de koffie achterover alsof het een glas bier was. Hoewel Jeongmin de vrouw maar een paar tellen met de klei had zien worstelen, leek het haar een inspannende

strijd. Omdat Jeongmin net zowat al haar lichaamsvocht uit haar lichaam had gezweet, zag zelfs de donkere, bruine koffie er dorstlessend uit. Het zelfvertrouwen van de eigenaresse was terecht, haar koffie was ontegenzeggelijk heerlijk. Op het eerste gezicht zag je er misschien niets bijzonders in, maar het goedje bleek buitengewoon tongstrelend te smaken. Jeongmin nam de geur in zich op en kon merken dat de bonen niet zomaar van een keten kwamen. Gedurende de zeven jaar die ze bij de tv-zender had gewerkt, was het niet ongebruikelijk dat ze lange nachten moest doorwerken, dus ze was als geen ander bekend met de smaken van alle grote ketens. Ze nam nog een slok en groef in haar geheugen, op zoek naar een bekende smaak, maar er kwam niets in haar op. Nu ze erover nadacht, had ze in de maanden na haar ontslag niets anders gedaan dan slapen, waardoor ze geen behoefte aan koffie had gehad. Het kon best zo zijn dat haar smaakpapillen op die manier waren afgestompt.

‘Het is heerlijk. Echt heerlijk. Mag ik vragen wat voor bonen het zijn?’

‘Eerlijk gezegd weet ik ook niet waar de bonen vandaan komen. Ik heb ze van iemand gekregen. Maar het doet me denken aan bonen uit Yirgacheffe...’

Jeongmin vroeg zich af wat het geheim van de smaak was.

De eigenaresse keek toe hoe Jeongmin met haar hoofd schuin in gedachten verzonk, en sprak verder: ‘De reden dat de koffie hier goed smaakt, ook als je doodgevone bonen gebruikt, zijn de kopjes. Het is stevig aardewerk, gebakken in een oven van 1250 graden. Zwarte koffie is nog lekkerder uit een kopje van jade celadon. De zoete koffie waar ik het over had, hoor je uit glimmend wit porselein te drinken. Misschien omdat het wit doet denken aan suiker, maar zo is het het lekkerst.’

‘Ik geloofde het eerst ook niet,’ viel de jonge vrouw haar bij, schijnbaar om de ‘geheime methode’ te beamen. ‘Ik dacht dat het een soort placebo-effect was, zoals toen monnik Wonhyo ooit regenwater dronk uit een schedel, omdat hij die voor een kom aanzag. Maar vreemd genoeg is dit echt anders. Het aroma meer nog dan de smaak, om precies te zijn. Ik studeer scheikunde en ik kon mijn nieuwsgierigheid niet bedwingen. Ik heb een beetje onderzoek gedaan en het lijkt erop dat er een chemische wisselwerking ontstaat tussen de ingrediënten van de koffie en het oppervlak van de kopjes. Men zegt immers: keramiek ademt.’

‘Wat fascinerend.’

Hoe vreemd het ook klonk, de woorden van de twee vrouwen hadden een opmerkelijke overtuigingskracht. Zou het geheim echt in het kopje zitten in plaats van de bonen? dacht Jeongmin terwijl ze haar kopje met beide handen omklemde. Hoewel het vol zat met ijs, leek het of ze enkel de hete oven van 1250 graden voelde. Ze probeerde zich voor het eerst een voorstelling te maken van een temperatuur hoger dan duizend graden. In plaats van hitte, stroomde er een warmte via de bloedvaten in haar handpalmen naar haar slagaderen. Anders dan de zachte verkoeling van de airco, voelde het alsof de warmte zich tot op het bot naar binnen had geboord, waar die haar spanning losmaakte. Haar lichaam smolt hulpeloos weg. De kou die het niet kan winnen van de warmte. Jeongmin zou nog vaak aan deze koffie terugdenken. Meer aan het aroma dan de smaak, zoals de jonge vrouw had gezegd.

‘Verkopen jullie dat aardewerk daar toevallig?’

‘Jazeker. Neem gerust een kijkje. De bekers en theekopjes zoals deze staan aan de linkerkant.’

In tegenstelling tot de nette uitstalling van het exorbitant

dure porselein in de grote warenhuizen, was de presentatie hier veel grover. Niet alleen stond alles hutjemutje tegen elkaar, er waren zelfs dingen opgestapeld. Jeongmin maakte zich zorgen dat de kopjes op die manier beschadigd zouden raken, maar de aanblik was vertrouwd, als het keukenkastje van een doorsnee gezin. Kijkend naar een vlekkeloos witte mok, dacht ze als vanzelf aan een beker karamel macchiato. Een kopje dat overliep van groen naar wit riep een matcha latte in haar op. Bij een ander, pikzwart geglaazuurd kopje kreeg ze meteen zin om wat ijs te kopen en affogato te maken. Dit was vast te danken aan het ‘imago’ van de kopjes waar de eigenaresse het over had, dacht Jeongmin. Als schrijver had ze zulke verbeeldingskracht snel onder de knie. Zorgvuldig hield ze de kopjes een voor een vast en voelde een warmte haar handpalmen vullen. Ze werd nieuwsgierig naar de temperatuur in de oven waar deze kopjes niet lang geleden in hadden gestaan. Enkele momenten eerder liep ze nog zwetend als een otter de zomer te vervloeken. Het tegenstrijdige verlangen om op zoek te gaan naar iets heters dan de zomer was komisch.

‘Ik ben gek op koffie. Ik ben namelijk vaak genoeg hele nachten opgebleven voor mijn werk. Het zou fijn zijn om een beker zoals deze te hebben.’

‘In dat geval hoeft u er niet per se een te kopen. Waarom bakt u er niet zelf een?’ vroeg de vrouw op dezelfde nonchalante toon waarmee ze Jeongmin had voorgesteld om te blijven voor een kopje koffie. Ze had de gave om met mensen te praten zonder dat die zich bezwaard voelden.

‘Ik ben totaal niet goed met mijn handen. En al helemaal niet met kunst. Dit zou ik nooit kunnen.’

‘Zit daar maar niet over in. De dame naast u had in het begin ook geen ervaring met handwerk en nu is ze zo goed dat

ze haar creaties op het Design Festival verkoopt. U hoeft alleen maar iets in gedachten te hebben waarmee u uw nieuwe beker wilt vullen, dat is genoeg om te beginnen.’

Iets waarmee ik mijn beker wil vullen. Jeongmin dacht aan de karamel macchiato, matcha latte en affogato die ze zich zojuist had ingebeeld. Er waren zeker nog veel meer dingen die ze erin zou kunnen doen. Warm, solide aardewerk, gebakken op 1250 graden. Daarin zou ze zelfs vormloze, geurloze, gewichtloze dingen kunnen stoppen.

‘Woont u in de buurt?’ vroeg de eigenaresse terwijl ze van haar koffie slurpte.

‘Ja. Iets langer dan een jaar nu, in Woonblok 4 van de Kastanjebolster.’

Enthousiast keek de vrouw haar met grote ogen aan.

‘Dat is vlakbij! Dan zijn we elkaar vast al eens eerder tegengekomen.’

‘Dat lijkt me niet. Ik kom nooit buitenshuis,’ zei Jeongmin met een flauwe glimlach.

‘Ik eerst ook niet. Het is eigenlijk nog niet zo lang geleden dat ik uit mijn grot ben gekropen.’

Jeongmin beet hard op haar lip. *Ik krijg je wel uit je grot.* Dat had een vriendin lang geleden tegen haar gezegd. *Ik doe dit voor jou* – iedereen zou zich door zulke uitspraken bedrukt voelen. Hoewel de vriendin het goed bedoelde, waren die woorden voor Jeongmin eerder een dreigement: ze moest iemand in haar leven toelaten terwijl ze daar absoluut geen ruimte voor had.

‘Maar die grot is zo slecht nog niet, toch?’ zei de vrouw, tot Jeongmins verbazing.

Zonder te weten waarom, voelde Jeongmin zich veilig bij de vrouw en ze knikte langzaam, haar beide handen nog altijd rond het keramieken kopje.

De eigenaresse van de pottenbakkerij vroeg Jeongmin naar haar agenda om lesdata af te spreken. Jeongmin antwoordde dat ze momenteel niet werkte en daarom veel vrije tijd had. ‘Momenteel niet werken’ was natuurlijk zacht uitgedrukt, want eigenlijk was ze gewoon werkloos. Het benoemen van haar werkloosheid leidde meestal tot allerlei wie-wat-waarvragen over hoe het zover was gekomen. Het vragenvuur eindigde vaak in geveinsde bezorgdheid – ‘Och, je zult je wel veel zorgen maken’ – waarna men tot de slotsom kwam dat Jeongmin niet wist wat ze met haar toekomst wilde of dat ze zich niet kon aanpassen aan de maatschappij. Maar de eigenaresse antwoordde enkel kort: ‘Dat lijkt me heel fijn, zoveel vrijheid.’ Ze probeerde zich niet met haar persoonlijke leven te bemoeien en Jeongmin beseftte dat ze haar zenuwen kon laten varen.

‘Dinsdag en donderdag, twee keer per week, zullen we daarmee beginnen? De eerste twee weken gaan we boetseren, zodat u aan de klei gewend raakt. Daarna kunnen we een doorde-weekse les inruilen voor een weekenddag. Dan kunt u op zaterdag meedoen aan de les met andere kantoorwerkers. Mijn naam is Johie, maar u mag me *seonsaengnim* noemen. Dit is Jihye, uw nieuwe medecursist.’

Zodra Johie was uitgepraat scheurde ze de bladzijde met de maand augustus van de staande kalender. Ze omcirkelde de dagen waarop Jeongmin zou komen en gaf haar het vel papier. Dankzij dat vierkante blaadje vol met nummers kwam Jeongmin erachter hoelang een maand eigenlijk kon duren.